

Poznań, 14.02. 2025 r.

Prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Joanna Suliburska
Katedra Żywienia Człowieka i Dietetyki
Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
ul. Wojska Polskiego 31
60-624 Poznań

Recenzja

rozprawy doktorskiej **lek. Julii Suwalskiej**

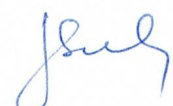
**pt. „Badanie związku nadwagi i otyłości z zaburzeniami nastroju, zachowaniami
żywieniowymi i stylem życia”**

wykonanej w Katedrze i Zakładzie Leczenia Otyłości, Zaburzeń Metabolicznych oraz
Dietetyki Klinicznej w Uniwersytecie Medycznym im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
pod kierunkiem prof. dr hab. Pawła Bogdańskiego.

Recenzję wykonano na podstawie pisma nr BRKN/70/2025 Przewodniczącego Rady Kolegium
Nauk Medycznych Prof. dr hab. Przemysława Mitkowskiego z dnia 28 stycznia 2025 roku.

1. Przedstawienie podstawowych danych o kandydacie

Lek. Julia Suwalska rozpoczęła studia doktoranckie w roku akademickim 2020/2021 w Szkole
Doktorskiej Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu. Kandydatka jest absolwentką kierunku
Lekarskiego na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu. Ukończyła
również studia podyplomowe na kierunku Psychodietetyka na Uniwersytecie SWPS w
Poznaniu. Kandydatka była uczestnikiem Szkoły Letniej organizowanej przez WHO European
Office for the Prevention and Control of Noncommunicable Diseases w Nicei. W trakcie
studiów medycznych realizowała praktyki w Instytucie i Szpitalu Karolinska Institutet w
Sztokholmie w ramach programu Erasmus+ oraz w Uniwersytecie Medycznym w Tbilisi w
Gruzji. Ukończyła kursy i szkolenia w zakresie leczenia nadwagi i otyłości.

 1

Doktorantka jest autorem i współautorem 19 publikacji oraz 13 doniesień konferencyjnych (łącznie 965 punktów MEiN oraz IF 32, index Hirscha 6). Lek. Suwalska była badaczem w 2 projektach międzynarodowych: ENRICHME realizowany w ramach Europejskiego Programu Ramowego w zakresie Badań Naukowych i Innowacji Horyzont 2020 oraz DEDIPAC finansowany z środków European Joint Programming Initiative.

Lek. Suwalska jest członkiem Towarzystwa Internistów Polskich, Polskiego Towarzystwa Leczenia Otyłości i Polskiego Towarzystwa Kardiodiabetologicznego.

Kandydatka była nagradzana za swoje osiągnięcia naukowe. W 2022 r. otrzymała list gratulacyjny od Rektora Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu za osiągnięcia naukowe zespołowe.

2. Ocena rozprawy doktorskiej

Dobór i znaczenie tematu

Zarówno depresja jak i otyłość stanowią poważny problem zdrowotny w dzisiejszym czasach, a obie te choroby szczególnie często występują u młodych ludzi. Badania wykazują, że zależność między otyłością i depresją jest dwukierunkowa, obecność jednej choroby istotnie zwiększa ryzyko rozwoju drugiej. Występowanie tej zależności upatruje się w czynnikach genetycznych, stanie zapalnym, zaburzeniach układu hormonalnego i zaburzeniach żywieniowych. Nie ulega wątpliwości, że zależność pomiędzy otyłością i depresją jest złożona, a mechanizm współwystępowania tych chorób nie jest w pełni wyjaśniony. Biorąc pod uwagę wzrost przypadków otyłości i problemów zdrowia psychicznego u młodych dorosłych, niezbędne jest zrozumienie związków otyłości z depresją i lękiem szczególnie w tej grupie osób. W związku z tym uważam, że podjęcie przez Autorkę omawianego w niniejszej dysertacji tematu oraz próba rozwiązania przedstawionego problemu naukowego są właściwe i w pełni zasadne.

Ocena formalna pracy

Przedmiotem recenzji jest praca zatytułowana „**Badanie związku nadwagi i otyłości z zaburzeniami nastroju, zachowaniami żywieniowymi i stylem życia**” napisana pod kierunkiem prof. dr hab. Pawła Bogdańskiego. Rozprawa stanowi cykl trzech spójnych pod względem tematycznym publikacji opublikowanych w latach 2022-2024. Do cyklu włączono następujące artykuły oryginalne:

2

1. Suwalska J., Kolasińska K., Łojko D., Bogdański P. Eating Behaviors, Depressive Symptoms and Lifestyle in University Students in Poland. *Nutrients* 2022, 14, 1106.
2. Suwalska J., Łukasik S., Cymerys M., Suwalska A., Bogdański P. Determinants of Weight Status and Body, Health and Life Satisfaction in Young Adults. *Nutrients* 2024, 16, 1484.
3. Suwalska J., Skibińska M., Łojko D., Bogdański P. Analiza wybranych czynników związanych ze współwystępowaniem nadwagi/otyłości i objawów depresji w grupie młodych kobiet. *Neuropsychiatria i Neuropsychologia* 2024; 19, 1–2: 1–8.

Prace w cyklu prezentują prawidłowo opracowane i przeprowadzone badania dotyczące związku występowania nadwagi i otyłości z zaburzeniami nastroju, zachowaniami żywieniowymi i stężeniem wybranych adipocytokin u młodych dorosłych. Publikacje zostały starannie przygotowane i są opublikowane w czasopismach o zasięgu międzynarodowym z wysokim współczynnikiem wpływu. Sumaryczny impact factor to 11,1 oraz 320 punktów MEiN. Warto zaznaczyć, że we wszystkich pracach Kandydatka jest pierwszym autorem i autorem do korespondencji.

Cykl publikacji naukowych został przedłożony do oceny wraz z autoreferatem. Autoreferat składa się z 85 stron maszynopisu. W skład autoreferatu wchodzi następujące części: słowa kluczowe, nazwa i numer źródła finansowania, wykaz stosowanych skrótów, wykaz publikacji, aktywność naukowa, przedmiot badań i komentarz, wstęp, cel główny i cele szczegółowe badania, materiał i metody, wyniki, dyskusja, wnioski, piśmiennictwo, streszczenie w języku polskim i angielskim, artykuły stanowiące cykl publikacji, oświadczenia współautorów publikacji tworzących cykl, orzeczenia Komisji Bioetycznej.

Oceniana rozprawa spełnia wymagania formalne dla tego typu prac przedstawianych w postępowaniu o stopień doktora. Opracowanie jest spójne, napisane poprawnym językiem.

Ocena merytoryczna pracy

Tytuł rozprawy dobrze charakteryzuje tematykę pracy doktorskiej, jednak brakuje w nim odwołania do grupy badanej tj. młodych dorosłych. Brzmienie tytułu: „Badanie związku nadwagi i otyłości z zaburzeniami nastroju, zachowaniami żywieniowymi i stylem życia u młodych dorosłych” pełniej odzwierciedlałoby przeprowadzone badania.

3

Wstęp przedstawiony w autoreferacie stanowi właściwe wprowadzenie do omawianego tematu. Autorka zwróciła uwagę na patogenезę otyłości a szczególnie na jej związek z depresją.

Autorka podkreśliła potrzebę diagnozowania otyłości i wielokierunkowych badań nad czynnikami prowadzącymi do otyłości u młodych dorosłych oraz potrzebę wdrożenia programów profilaktycznych i interwencyjnych w tej populacji.

Doktorantka podała cel główny rozprawy doktorskiej oraz cele szczegółowe.

Celem rozprawy była ocena związku nadwagi i otyłości z zaburzeniami nastroju, zachowaniami żywieniowymi, stylem życia i stężeniem w surowicy wybranych adipocytokin w grupie młodych dorosłych.

Jako cele szczegółowe podano:

- ocenę związku objawów depresji, stylu życia i zachowań żywieniowych z występowaniem nadwagi/otyłości
- analizę roli jedzenia emocjonalnego we współwystępowaniu nadwagi/otyłości i objawów depresji
- analizę związku stężeń wybranych adipocytokin i markerów stanu zapalnego z nadwagą/otyłością i objawami depresji

Cele są prawidłowo sformułowane. W tej części pracy brakuje jednak przedstawienia hipotez jakie Kandydatka postawiła przed rozpoczęciem badań. Hipotezy badawcze stanowią dobre uzupełnienie założeń pracy.

Odpowiedzią na postawione cele pracy są wyniki przedstawione w publikacjach z cyklu. Celem pierwszej publikacji pt. „*Eating Behaviors, Depressive Symptoms and Lifestyle in University Students in Poland*” była analiza zachowań żywieniowych, aktywności fizycznej, impulsywności i objawów depresji oraz ich związku z występowaniem nadwagi i otyłości w grupie młodych dorosłych. W tej publikacji pokazano i omówiono wyniki z kwestionariuszy wypełnionych przez 227 studentów (44 mężczyzn i 183 kobiety). W pracy oceniono BMI, nasilenie objawów depresji, aktywność fizyczną oraz stosowanie zaleceń diety śródziemnomorskiej. Autorka wykazała częste występowanie objawów depresji u studentów, przy czym objawy depresji występowały częściej u kobiet niż u mężczyzn. Ważnym wnioskiem z przeprowadzonych badań było stwierdzenie istotnego związku pomiędzy BMI i nasileniem objawów depresji z jedzeniem pod wpływem emocji, brakiem kontroli nad jedzeniem i

jedzeniem restrykcyjnym. W podsumowaniu Autorska słusznie zwróciła uwagę na potrzebę wielodyscyplinarnego podejścia, obejmującego czynniki żywieniowe i psychologiczne, do profilaktyki nadwagi i otyłości u młodych dorosłych.

W drugiej pracy cyklu pt. „*Determinants of Weight Status and Body, Health and Life Satisfaction in Young Adults*” analizowano wpływ objawów depresji, stylu życia i zachowań żywieniowych na występowanie nadwagi/otyłości oraz zadowolenie z wyglądu, zdrowia i życia u studentów. W badaniu uczestniczyło 800 studentów (149 mężczyzn i 651 kobiet). W tej pracy wykazano powiązanie objawów depresji ze zwiększonym ryzykiem nadwagi/otyłości oraz z niższą satysfakcją z wyglądu, zdrowia i życia. Jedzenie pod wpływem emocji negatywnie wpływało na masę ciała i ocenę swojego wyglądu i stanu zdrowia, natomiast aktywność fizyczna miała istotny wpływ na podwyższenie dobrostanu młodych dorosłych.

W trzeciej publikacji cyklu pt. „*Analiza wybranych czynników związanych ze współwystępowaniem nadwagi/otyłości i objawów depresji w grupie młodych kobiet*” kandydatka oceniła rolę jedzenia emocjonalnego i procesów zapalnych jako prawdopodobnych mechanizmów współwystępowania nadwagi/otyłości i objawów depresji u 137 studentek Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu. W badaniu wykazano związek objawów depresji z nadwagą/otyłością u młodych kobiet. Nie wykazano jednak powiązania pomiędzy stężeniem leptyny, CRP i interleukiny 6 i objawami depresji.

Ważną częścią autoreferatu jest dyskusja wyników. W tej części Autorka tłumaczy powiązania między uzyskanymi wynikami i wyjaśnia możliwe mechanizmy, które miały wpływ na ich wystąpienie. Kandydatka zwraca uwagę na potrzebę prowadzenia kompleksowych interwencji zapobiegających otyłości i depresji u młodych dorosłych, które obejmują m.in. zachowania żywieniowe, terapię poznawczo-behawioralną, terapię akceptacji i zaangażowania oraz trening regulacji emocji. Autorka trafnie zauważa, że brak związku pomiędzy objawami depresji a markerami stanu zapalnego może wynikać z młodego wieku badanych osób oraz braku potwierdzonej depresji w badaniu psychiatrycznym. Poza tym warto zaznaczyć, że do badań markerów stanu zapalnego włączono tylko kobiety, a płeć może mieć również istotne znaczenie w analizowanych zależnościach.

Załączone omówienie wyników oraz ich dyskusja świadczą o dojrzałości naukowej doktorantki, krytycznej oceny uzyskanych wyników oraz o Jej dobrym przygotowaniu do prowadzenia prac naukowych.

W autoreferacie Kandydatka przedstawiła metody użyte w badaniach. Wszystkie metody są poprawne i zostały odpowiednio zastosowane w badaniach. Warto również zaznaczyć, że badania do rozprawy doktorskiej były finansowane ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach programu „Diamentowy Grant”.

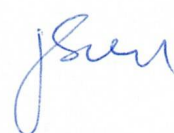
Autorka sformułowała cztery wnioski, które dobrze korespondują z celami pracy. Zdanie podsumowujące, a mianowicie „(Wyniki) mogą również stanowić wkład w opracowanie programów edukacyjnych i strategii interwencyjnych mających na celu dobrostan psychiczny i fizyczny studentów”, wydaje się najważniejszym praktycznym wnioskiem z przeprowadzonych przez Kandydatkę badań.

Przedstawione w autoreferacie, jak i w prezentowanych pracach do cyklu, piśmiennictwo jest aktualne, duża część cytowanych prac pochodzi z ostatnich 10 lat. Pod względem jakościowym literatura jest dobrana prawidłowo, jest zróżnicowana i odpowiednio wykorzystana w tekście.

Niniejsza rozprawa doktorska jest oparta na cyklu współautorskich artykułów, ważnym zatem elementem recenzji jest ocena indywidualnego wkładu doktoranta w powstanie publikacji. Zgodnie z wymaganiami do rozprawy dołączono oświadczenia współautorów, które potwierdzają znaczący wkład lek. Julii Suwalskiej w prowadzenie badań i przygotowanie publikacji. Udział Kandydatki w każdej z prac jest względnie duży (na podstawie załączonych oświadczeń szacuję wkład Doktorantki na ponad 50%), a jej wkład polegał na przygotowaniu koncepcji projektu, udziale w badaniach, pozyskiwaniu funduszy na badania, analizie i opracowaniu danych, pisaniu manuskryptu.

Przedstawiona mi do recenzji dysertacja obejmuje dobrze zaplanowane badania, które zostały opublikowane w wartościowych czasopismach naukowych. Udział w publikacjach świadczy o dużym wkładzie Doktorantki w przedstawione badania, jej doświadczeniu analitycznym i dojrzałości naukowej.

Podsumowując moją recenzję stwierdzam, że zakres badań w prezentowanej dysertacji, dobór metod badawczych oraz sposób analizy i interpretacji wyników świadczą o dużej wiedzy, dojrzałości naukowej i umiejętnościach Autorki i zasługują na wysokie uznanie w sensie opanowana warsztatu naukowego. Dysertacja ma istotną wartość poznawczą z elementami nowości i stanowi oryginalne, samodzielne rozwiązanie problemu naukowego. Uzyskane wyniki mają wartość naukową i praktyczną oraz pozwalają na wytyczenie nowych kierunków

badan dotyczących roli czynników żywieniowych i psychologicznych w występowaniu nadwagi i otyłości u młodych dorosłych.

Wniosek końcowy

Treść rozprawy doktorskiej lek. Julii Suwalskiej pt. „**Badanie związku nadwagi i otyłości z zaburzeniami nastroju, zachowaniami żywieniowymi i stylem życia**” oraz wynikające z niej możliwości praktycznej aplikacji upoważniają mnie do stwierdzenia, że oceniana rozprawa doktorska spełnia wymagania art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, dlatego wnoszę o dopuszczenie Doktorantki do dalszych etapów przewodu doktorskiego na Uniwersytecie Medycznym w Poznaniu.

Jednocześnie stwierdzam, że praca w znaczący sposób przyczynia się do rozwoju dziedziny nauk medycznych i nauk o zdrowiu, dyscypliny nauki medyczne. Doktorantka kompleksowo i w nowatorski sposób przedstawiła problem nadwagi i otyłości oraz ich związek z objawami depresji. Doktorantkę wyróżnia bogaty dorobek publikacyjny, wyjątkowa znajomość tematu, warsztatu badawczego i literatury przedmiotu. Dlatego z przekonaniem rekomenduję wyróżnienie rozprawy doktorskiej lek. Julii Suwalskiej pt. „Badanie związku nadwagi i otyłości z zaburzeniami nastroju, zachowaniami żywieniowymi i stylem życia”. Wysoką wartość merytoryczną i potencjał aplikacyjny rozprawy potwierdza fakt, że część wyników została opublikowana w dwóch czasopismach naukowych o zasięgu międzynarodowym z wysoką punktacją.

Joanna Suliburska

prof. dr hab. n. med. i n. o zdr.

Joanna Suliburska